



EUROOPAN PARLAMENTTI

2009 - 2014

Kansainvälisen kaupan valiokunta

2010/2233(INI)

26.1.2011

LAUSUNTO

kansainvälisen kaupan valiokunnalta

ulkoasiainvaliokunnalle

Euroopan unionin suhteista Persianlahden yhteistyöneuvostoon
(2010/2233(INI))

Valmistelija (*): Mário David

(*) Valiokuntien yhteistyömenettely – työjärjestyksen 50 artikla

PA_NonLeg

EHDOTUKSET

Kansainvälisen kaupan valiokunta pyytää asiasta vastaavaa ulkoasiainvaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. palauttaa mieliin EY:n ja Persianlahden yhteistyöneuvoston (GCC) välisestä vapaakauppasopimuksesta 24. huhtikuuta 2008 antamansa päätöslauselman, jota tuki 96 prosenttia parlamentin jäsenistä; toteaa, että vastavuoroisen markkinoillepääsyn tarpeen, immateriaalioikeuksien tehokkaan suojelun, palveluntarjonnan muiden kuin tulliesteiden poistamisen, kestävän kehityksen edistämisen ja kansainvälisten sopimusten noudattamisen kaltaiset päätöslauselmassa esille otetut kysymykset ovat edelleen ajankohtaisia;
2. pahoittelee syvästi toistuvia pitkäaikaisia viivytyksiä EU:n ja Persianlahden yhteistyöneuvoston välisissä neuvotteluissa ja pahoittelee Persianlahden yhteistyöneuvoston vuonna 2008 tekemää päätöstä neuvottelujen keskeyttämisestä; katsoo, että on korkea aika saada nämä neuvottelut liikkeelle, jotta molempien osapuolten yhteiskunnat ja elinkeinoelämät voivat hyötyä kestävän ratkaisun tuomista eduista mahdollisimman suuressa määrin;
3. pitää valitettavana, että EU on laiminlyönyt tätä strategisesti tärkeää aluetta, jolla on öljyvaroja ja kaupankäyntimahdollisuuksia ja jolla vallitsee alueellinen vakaus;
4. toteaa, että vapaakauppasopimusta ei edelleenkään ole tehty 20 vuoden neuvottelemisen jälkeen; ottaa huomioon, että eräät Persianlahden yhteistyöneuvoston jäsenvaltiot eivät hyväksy ihmisoikeuksia ja laitonta maahanmuuttoa koskevia lausekkeita;
5. katsoo, että alueen strategisen merkityksen vuoksi vapaakauppasopimusta ei saisi pitää pelkästään välineenä, jolla lisätään hyvinvointia kaupan avulla, vaan myös välineenä alueen geopoliittisen vakauden edistämiseksi;
6. toteaa, että kaikista EU:n vientimarkkinoista Persianlahden yhteistyöneuvosto on tällä hetkellä kuudenneksi suurin ja että EU on tällä hetkellä Persianlahden yhteistyöneuvoston suurin kauppakumppani; toteaa, että tätä jo valmiiksi tiivistä kauppasuhdetta voidaan yhä syventää, ja molemmat osapuolet voivat myös edelleen monipuolistaa kauppaa, kun otetaan huomioon EU:n markkinoiden koko ja Persianlahden yhteistyöneuvoston jäsenvaltioiden pyrkimykset vientinsä monipuolistamiseen; pane merkille, että vapaakauppasopimus tarjoaisi uusia mahdollisuuksia tekniseen yhteistyöhön ja tukeen; katsoo, että EU:n ja Persianlahden yhteistyöneuvoston vapaakauppasopimuksen tekeminen edistäisi suhteiden tiivistämistä ja monipuolistamista;
7. huomauttaa, että koska Persianlahden yhteistyöneuvoston maat ovat monipuolistamassa talouksiaan öljyriippuvuutensa vähentämiseksi, palvelukaupan ja investointitoiminnan lisäämisellä voitaisiin edistää maiden kehitystä;
8. pitää myönteisenä, että viimeksi kuluneina kahtena vuosikymmenenä EU:n ja Persianlahden yhteistyöneuvoston taloussuhteet ovat vahvistuneet ja että osapuolten

välisen kaupan määrä on lisääntynyt merkittävästi vapaakauppasopimuksen puuttumisesta huolimatta; pitää tätä merkinä siitä, että vapaakauppasopimuksella tehostettaisiin tätä luonnollista kasvua ja integroitaisiin se avoimempaan, ennakoitavampaan ja turvallisempaan ympäristöön;

9. toteaa, että suurin osa vapaakauppasopimukseen tarvittavasta työstä on jo tehty, ja katsoo, että nykyisessä laajuudessaan vapaakauppasopimus tarjoaisi merkittäviä hyötyjä molemmille osapuolille; kehottaa molempia osapuolia siksi pitämään vapaakauppasopimusta keskeisenä ja tärkeänä hankkeena molemmille alueille ja niiden asukkaille; katsoo, että Euroopan unionilla ja Persianlahden yhteistyöneuvostolla on yhteisiä etuja ja tarpeita ja että EU:n kokemukset alueellisesta yhteenkuuluvuudesta voivat vaikuttaa innoittavasti Persianlahden maihin; katsoo, että tässä suhteessa EU voi tarjota arvokasta teknistä tukea;
10. huomauttaa, että jos tilannetta ei korjata, julkisten hankintamenettelyjen läpinäkymättömyys ja esteet ulkomaisten sijoittajien pääsyssä palvelumarkkinoille saattavat vaarantaa sopimuksen tekemisen;
11. on vakaasti sitä mieltä, että EU:n ja Persianlahden yhteistyöneuvoston vapaakauppasopimus tarjoaisi merkittäviä etuja molemmille osapuolille; katsoo, että vapaakauppasopimus EU:n kanssa myötävaikuttaisi Persianlahden yhteistyöneuvoston taloudelliseen yhdentymiseen ja että alueen tullunionin perustamisen jälkeen se voisi tarjota pontta Persianlahden yhteistyöneuvoston yhteismarkkinoiden, rahaliiton ja yhtenäisvaluutan kaltaisille tärkeille hankkeille; katsoo, että Persianlahden yhteistyöneuvosto voisi hyötyä kokemuksista, joita EU on saanut sisämarkkinoiden luomisesta ja yhtenäisvaluutan käyttöönotosta;
12. tukee painokkaasti korkean edustajan / komission varapuheenjohtajan Catherine Ashtonin EU:n ja Persianlahden yhteistyöneuvoston yhteisen ministerineuvostokokouksen aikana kesäkuussa 2010 ja EU:n ja Persianlahden yhteistyöneuvoston kokouksen aikana YK:n yleiskokouksen ministerikokouksen yhteydessä 22. syyskuuta antamia viitteitä siitä, että EU on valmis pyrkimään vielä kerran näiden neuvottelujen loppuunsaattamiseen; pitää myös myönteisenä Persianlahden yhteistyöneuvoston reaktiota, jossa niin ikään toivottiin neuvottelujen loppuunsaattamista;
13. ymmärtää, että eräillä Persianlahden yhteistyöneuvoston jäsenvaltioilla on ongelmia vientitullien kanssa, mutta pahoittelee Persianlahden yhteistyöneuvoston neuvottelijoiden äskettäistä päätöstä muuttaa vuonna 2008 omaksuttua kantaa tässä asiassa ja jättää tätä kysymystä koskevat seikat vapaakauppasopimuksen ulkopuolelle; on vakaasti sitä mieltä, että vientitulleja koskevaa kysymystä ei voida jättää minkään nykyaikaisen vapaakauppasopimuksen ulkopuolelle ja että WTO:n säännösten mukaan vapaakauppasopimuksissa on säädettävä sekä tuonnin että viennin merkittävästä vapauttamisesta;
14. suosittaa, että Euroopan unioni myöntää Persianlahden yhteistyöneuvostolle lisää resursseja esimerkiksi teollistuneiden ja muiden korkean tulotason maiden yhteistyövälineen kautta, josta olisi tehtävä näkyvämpi ja jossa olisi keskityttävä paikallisten virkamiesten kouluttamiseen soveltuviin ohjelmiin, myös kaupallisissa asioissa;

15. palauttaa mieliin, että Lissabonin sopimuksen jälkeen kansainvälinen kauppapolitiikka on yksi EU:n ulkopolitiikan välineistä ja että unioni pitää demokratian periaatteiden ja perusihmisoikeuksien sekä sosiaalisten ja ympäristöön liittyvien kysymysten noudattamista ehdottoman välttämättömänä kaikissa kansainvälisissä sopimuksissaan; kehottaa siksi sisällyttämään tehokkaan ja valvottavissa olevan ihmisoikeuslausekkeen kaikkiin tuleviin kauppasopimuksiin;
16. toteaa, että Persianlahden yhteistyöneuvoston kuudessa jäsenvaltiossa on 15 miljoonaa siirtotyöläistä ja että nämä siirtotyöläiset muodostavat 40 prosenttia koko väestöstä; muistuttaa Persianlahden maiden siirtotyöläisten epävarmasta tilanteesta, johon myös Kansainvälinen työjärjestö (ILO) on ottanut kantaa, ja kannattaa ILO:n vaatimuksia vähimmäispalkan vahvistamisesta näissä maissa, jotta kotimaisten työntekijöiden ja siirtotyöläisten asema ei vaikeutuisi entisestään; kannattaa myös kaikkien työntekijöiden oikeutta perustaa ammattiliittoja ja liittyä niiden jäseneksi etujensa ajamiseksi;
17. vaatii kunnioittamaan ihmisoikeuksien yleismaailmalliseen julistukseen sisältyviä periaatteita ja perusoikeuksia; kehottaa Persianlahden yhteistyöneuvoston jäsenvaltioita torjumaan naisten syrjintää ja lasten hyväksikäyttöä työmarkkinoilla sekä panemaan tehokkaasti täytäntöön YK:n yleissopimukset lapsen oikeuksista ja kaikkinaisen naiseen kohdistuvan syrjinnän poistamisesta;
18. katsoo, että vapaakauppaneuvotteluissa olisi kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, ovatko Persianlahden yhteistyöneuvoston jäsenvaltiot ratifioineet ja panneet täysimääräisesti täytäntöön YK:n yleissopimukset kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden torjunnasta ja korruption torjunnasta sekä kansainvälisen yleissopimuksen kaikkien siirtotyöläisten ja heidän perheenjäsentensä oikeuksien suojelusta;
19. katsoo, että vapaakauppasopimuksen tekeminen parantaisi huomattavasti EU:n jäsenvaltioiden ja Persianlahden yhteistyöneuvoston jäsenvaltioiden nykyisiä suhteita ja antaisi lisäarvoa etenkin uudelle yhteiselle toimintaohjelmalle tarjoamalla suurempaa kapasiteettia ja institutionaalisen kehyksen rakentamista myös Persianlahden yhteistyöneuvoston sihteeristössä; pitää valitettavana, että EU:n diplomaattinen läsnäolo Persianlahden yhteistyöneuvoston jäsenvaltioissa on yhä minimaalista, ja vaatii, että unionin uuden ulkosuhdehallinnon myötä EU lisää diplomaattista läsnäoloaan alueella muun muassa perustamalla kaikkiin kuuteen yhteistyöneuvoston jäsenvaltioon unionin lähetystön, joka toimisi tiiviissä yhteistyössä niiden EU-maiden kanssa, joilla on diplomaattiedustusto Persianlahden yhteistyöneuvoston jäsenvaltioissa, ja hyödyntää näin kokonaisuudessaan niiden alueelta saamia kokemuksia; katsoo, että merkittävämpi diplomaattinen näkyvyys lisäisi suuresti vapaakauppasopimuksen nopean loppuun saattamisen ja sitä seuraavan täytäntöönpanon mahdollisuutta;
20. ehdottaa EU:n ja Persianlahden yhteistyöneuvoston välisen valtioiden ja hallitusten päämiesten huippukokouksen järjestämistä säännöllisesti; korostaa, että tämä huippukokous voisi lisätä poliittisia, rahoituksellisia, taloudellisia, kaupallisia ja kulttuurisia siteitä EU:n ja Persianlahden yhteistyöneuvoston välillä; kannustaa painokkaasti sekä EU:n että Persianlahden yhteistyöneuvoston korkeimman tason poliittisia päätöksentekijöitä pitämään keskenään säännöllisiä kokouksia, jotta voidaan määritellä yhteiset edut ja edistää niitä ja lisätä näin vapaakauppasopimuksen

mahdollisimman pikaisen tekemisen ja allekirjoittamisen todennäköisyyttä; katsoo, että sekä EU:n että Persianlahden yhteistyöneuvoston korkeimman tason poliittisten päätöksentekijöiden olisi pyrittävä tämän huippukokouksen järjestämiseen, riippumatta vapaakauppasopimuksen tekemisestä ja allekirjoittamisesta;

21. pitää myönteisenä, että vuosien varrella EU:sta ja Persianlahden yhteistyöneuvostosta on tullut merkittäviä investointikumppaneita ja että vuonna 2008 Irakin ja Jemenin ohella Persianlahden yhteistyöneuvosto oli kärkisijoittaja Euroopan unioniin; katsoo, että vapaakauppasopimuksen tekeminen tai ainakin neuvottelujen virallinen uudelleenkäynnistäminen luo mahdollisuuksia muille sopimuksille, jotka kannustavat ja helpottavat keskinäisten suorien investointien tekemistä ulkomaille ja joilla poistetaan esteitä ulkomaiselta omistukselta ja sijoitussuojalta; palauttaa mieliin, että Lissabonin sopimuksen voimaantulon jälkeen suorat ulkomaiset investoinnit kuuluvat nyt EU:n toimivaltuuksiin, mikä osaltaan antaa lisäpontta vapaakauppasopimuksen pikaiselle tekemiselle EU:n ja Persianlahden yhteistyöneuvoston välillä; panee merkille, että tulevat vapaakauppasopimukset avaisivat uusia investointimahdollisuuksia molemmille osapuolille samalla, kun Persianlahden yhteistyöneuvoston mahdollisuudet täyttää EU:n investointisopimuksen vaatimukset parantuisivat EU:n tulevan investointipolitiikan puitteissa;
22. huomauttaa, että Persianlahden yhteistyöneuvoston tariffien laskeminen vapaakauppasopimuksen myötä lisäisi ylikansallisten yritysten investointihalukkuutta; on vakuuttunut siitä, että vapaakauppasopimus lisäisi palveluihin liittyviä investointeja, mikä hyödyttäisi Persianlahden yhteistyöneuvoston ja EU:n jäsenvaltioiden kehitystä;
23. ehdottaa euron käyttämistä kaikessa EU:n ja Persianlahden yhteistyöneuvoston välisessä kaupassa; pitää myönteisenä, että Persianlahden yhteistyöneuvosto on alusta lähtien ilmaissut haluavansa perustaa tulli- ja rahaliiton; toteaa, että tulliliitto tuli voimaan vuonna 2009, mutta neuvottelut yhteisvaluutasta ovat vielä kesken;
24. toteaa, että Persianlahden yhteistyöneuvoston jäsenmaitiin sovelletaan nykyisin etuuskohtelua EU:n yleisen tullietuusjärjestelmän nojalla; korostaa, että 22. heinäkuuta 2008 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 732/2008 15 artiklan 1 kohdan mukaisesti kaikkien Persianlahden yhteistyöneuvoston jäsenmaiden olisi ratifioitava ja pantava täysimääräisesti täytäntöön kaikki 27 asetuksen liitteessä III lueteltua ILO:n ja YK:n yleissopimusta; katsoo, että alueen taloudellisen edistymisen myötä vapaakauppasopimus olisi parempi väline kaupallisten etujen levittämiseksi alueella;
25. vahvistaa, että tämän merkittävän alueiden välisen vapaakauppasopimuksen tekemisen olisi oltava EU:n ensisijaisena tavoitteena sen suhteissa Persianlahden yhteistyöneuvostoon; kannustaa sitä ennen ja Persianlahden yhteistyöneuvoston eräiden tärkeiden kauppakumppaneiden esimerkkiä noudattaen korkeaa edustajaa / komission varapuheenjohtajaa sekä kauppapolitiikasta vastaavaa komissaaria arvioimaan vaihtoehtoisia linjauksia suhteissa Persianlahden yhteistyöneuvoston jäsenvaltioihin ja tekemään esimerkiksi kahdenvälisiä sopimuksia niiden Persianlahden maiden kanssa, jotka ovat jo valmiita lisäsitoumuksiin EU:n kanssa, kun otetaan huomioon Persianlahden maiden kansantalouksien erilaisuus, kyseisten maiden erilainen suhtautuminen finanssikriisiin ja niiden suhteet muihin kauppakumppaneihin.

VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS

| | |
|----------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Hyväksytty (pvä) | 26.1.2011 |
| Lopullisen äänestyksen tulos | +: 15 -: 2 0: 10 |
| Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet | William (The Earl of) Dartmouth, Kader Arif, Daniel Caspary, Christofer Fjellner, Yannick Jadot, Metin Kazak, Bernd Lange, David Martin, Emilio Menéndez del Valle, Vital Moreira, Cristiana Muscardini, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Niccolò Rinaldi, Tokia Saïfi, Helmut Scholz, Peter Šťastný, Robert Sturdy, Gianluca Susta, Keith Taylor, Iuliu Winkler, Jan Zahradil, Pablo Zalba Bidegain, Paweł Zalewski |
| Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet | George Sabin Cutaş, Mário David, Jörg Leichtfried, Miloslav Ransdorf, Michael Theurer, Jarosław Leszek Wałęsa |
| Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (187 art. 2 kohta) | Patrice Tirolien |